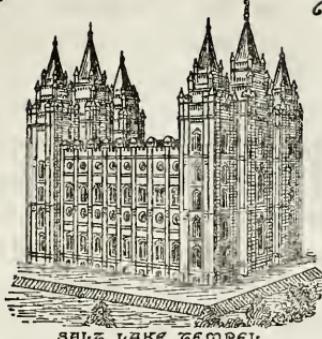

Skandinaviens Stjerne.

Organ for
Dages

de Sidste-
Hellige.

Sandheden, Kundskaben, Dydren og Troen ere forenede.

Nummer 14

15 Juli 1905

54 Aargang

Moder og Hjemmet.

En Tale af Præsident Roosevelt til Mødrenes Kongres i Washington den 13de Mars 1905.

Ingen Sammenhobning af Rigdomme, ingen pragtfuld materiel Til-vækst, ingen glimrende Udvikling af Kunsten vil vedvarende gavne et Folk, medmindre dets Hjemliv er sundt, dets Menigmand ærlig, modig, fornuftig og ansændig; medmindre han er villig til at arbejde haardt og, om det gjøres nødvendigt, at stride haardt; medmindre dets Kvinder ere gode Hustruer, gode Mødre, i Stand og villige til at paataage sig den første og største af en Kvindes Pligter, nemlig den at føde Børn og opdrage dem paa passende Maade, saa at de maa blive sunde paa Legeme og Sjel og af god Karakter, og derhos talrige nok saa at Slægten skal formeres og ikke formindskes.

Der er visse evige Sandheder, der ville vedvare som saadanne, saa-længe Verden staar, og som ingen Fremadskriden kan forandre. En af disse er den, at en Mands første Pligt er at skaffe Hjem og forsørge sin Hustrus og Børns Mangler, og at Kvindens første og største Pligt er at være Manden en Medhjälper, en trofast Hustru og Moder. Kvinden burde være velopdraget; men, med saa Undtagelser, maa Manden (medens hun ikke behøver og som oftest ikke burde) være skikket for en livslang Løbetid som Arbejder og Forsørger. Derfor maa deres Uddannelse, efter at have naaet et vist Højdepunkt, være forskellig, eftersom hvers Pligter ere af Naturen forskellige. Dette maa dog ikke betragtes som Forstel paa Uddannelsens Højdepunkt, men kun som Forstel paa deres naturlige Pligter. I Almindelighed har jeg højere Agtelse for en

Ævinde, som gjør sin Pligt, end jeg har for en Mand, som gjør sin. Intet Arbejde, som en Mand almindeligvis foretager sig, er hverken saa haardt eller saa ansvarsfuldt som den Ævindes, der opdrager en Flok smaa Børn; thi paa hendes Tid og Krestier bliver der lagt Beslag hver Time, ikke alene om Dagen, men ofte om Natten. Hun maa være rede til at staa op den ene Nat efter den anden for at passe et sygt Barn, og alligevel maa hun være parat til enhver Tid om Dagen for at passe sine huslige Sysler; og hvis Familien er fort bemidlet, maa hun almindeligvis holde sine langt adskilte Helligdage med alle sine Små omkring sig. Hendes Fødselsveer gjør hver Mand skyldig til hver Ævinde. Allermest skyldte vi vor Sympati og Medfølelse til de mod Armod kæmpende Hustruer blandt Ævinderne, som Abraham Lincoln benævnede de »plain people« (simple Folk), hvilke han agtede og elskede saa højt; thi ofte findes disse Ævinder at tilbringe deres Levedage i rolig Ensonthed og heroisk Selvopofrelse.

Ligesom det er den hæderligste, den nyttigste og mest glædesbringende Pligt, der kan paalægges en Mand, at fortjene nok til at ernære sin Hustru og sine Børn med, og for at opdrage disse og hjælpe dem frem paa Livets Bane, saaledes er det ogsaa den vigtigste, hæderligste og ønskeligste Pligt, der kan paalægges en Ævinde, at være en god og viis Moder i et Hjem, hvori der hersker Selvagtselje, Taalmodighed, og Billighed til at udføre enhver Pligt; gjøre Aflag paa alt hvad der er nedværdigende og ikke undslaa sig for det, der udfordrer Anstrengelse og Selvopofrelse. Ganske vist er der Undtagelser af baade Mænd og Ævinder, der kan og burde gjøre meget mere — der kan og burde gjøre Tjeneste i Verdens store Afsæerer, der ligge udenfor deres hjemlige Pligter — men saadan Tjeneste burde ydes, ikke istedenfor, men sammen med deres Pligt i Hjemmet. Men jeg taler nu ikke om Undtagelserne, jeg taler om vores første Pligter; jeg taler om den almindelige Borger, Mænd og Ævinder i Almindelighed, der udgjøre en Nation.

Eftersom jeg taler nu til en Forsamling af Mødre, vil jeg ikke sige noget til Ros for et mageligt Liv. Eder tilhører det Arbejde, der aldrig faar Ende. Ingen Moder sidder i Mag, og de fleste Mødre maa stride haardt; alligevel, hvor findes der en trofast Moder, der vilde bytte sin Erfarenhed i Sorg og Glæde for et Liv af kold Egennyttighed, der uophørlig gjør Fordring paa Forlystelser og undgaar alt, hvad der volder Bryderi; som ofte finder sit passende Opholdssted paa en eller anden Flade, der egner sig til at sikre med mindst mulig Umage Højdepunktet af Mag og Luxus, men hvor der bogstavelig ingen Blads er for Børn.

Den Ævinde, som er en god Hustru, en god Moder, fortjener vor Afgørelse fremfor alle andre, men hun har Krav paa den kun saa lange, som hun er værdig dertil. Anstrengelse og Selvopofrelse udgjøre Maale-

stokken, hvormed man sætter den rette pris saa vel paa en Mand som paa en Kvinder; dog behøver ikke Malet at passe ens paa begge Kjøn.

Jeg holder aldeles ikke mere med den taalmodige „Griselsd“ Slags Kvinder — saadanne som vedvarende taale alle Slags Grovheder og Plager — end jeg holder med en Mand, der af Frygttagthed taaler ethvert ufortjent Ansald. Ingen Uret er saa affskyelig som Uret mod sin Hustru og sine Børn, hvilke altid burde vække i hans Bryst en Følelse af Medlidenhed og Forsvar. Egennytthighed mod dem, Mangel paa Forkjærlighed for dem, og allerværst Brutalitet af hvilken som helst Slags mod dem, burde vække den dybeste Affly og Uwillie hos ethvert rettænkende Menneske.

Jeg holder for Ret, at Kvinden bevarer sin Selvagtelse lige saa vel som Manden. Jeg forsvarer hende lige saa meget i sin Ret, som jeg forsvarer Mandens, ja endog lidt mere; jeg anser Egtefæab som et Fællesfæab, hvori hver af dets Deltagere er pligtskyldig at respekttere den andens Rettighed saa vel som sin egen. Men jeg synes, at deres Pligter ere endog af større Vigthed end deres Rettigheder; derhos synes jeg, at Belønningen vil ogsaa blive bedre og større for deres vel udførte Pligter end for Baastand om hvers Ret, omendsfjøndt denne ogsaa kan blive nødvendig. Eders Pligter ere ej lette, eders Ansvar stort; men størst er dog eders Belønning. Jeg har ingen Medhylk for eder; tværtimod nærer jeg en høj Agtelse og Beundring for eder.

I Kvindens Varetægt er de tilkommende Slægters Skjæbne aubetroet. Under Opfostringen af eders Børn burde Æ, Mødre, ihukomme, at omendsfjøndt det er nødvendigt at være kjærlig og blødhjertet mod dem, er det ikke mindre nødvendigt at være viis og fast. Karagtighed og Kjærlighed maa ikke betragtes eller behandles som et og det samme; og medens Æ opdrage eders Sønner og Døtre i de mindre Øyder, maa Æ tillige indprænte i dem den faste og gode Karakter, som de i Fremtiden ville vissejlig have Brug for. Nogle Børn ville gaa paa Afveje trods al den bedste Opdragelse, der kan gives dem, og nogle ville komme paa rette Vej, om endog deres Omgivelser have været meget uheldige. Alligevel beror deres Belfærd meget paa deres Hjemmeopdragelse. Hvis Æ, Mødre, formedeslft Uforsigthed opdrage eders Børn til at være egennytte og egenkjærlige, ville Æ staa til Ansvar for megen Sorg forvolden deres Hustruer i Fremtiden. Hvis Æ lade eders Døtre vokse op i Lediggang — muligen i den Tro, at fordi Æ selv har maattet arbejde haardt, skulle de nok faa Lov til at forlyste sig — da opdrage Æ dem til at være unhyttige for andre og tillige være sig selv til Byrde.

Lær baade eders Dreng og Piger, at de ikke skulle forvente at tilbringe deres Livstid uden Bryderier, men hellere til et Liv, brugt til at overkomme Banskeligheder. Lær dem det, at arbejde — hvadenten det være for sit eget Gavn eller for andres — er ingen Plage, men tvært-

imod er det en Belsignelse. Søg at gjøre dem Livet behageligt, men hold ogsaa for Øje, at de skulle imødekomme det med et uroffeligt Forsæt til at drage Fordel af Arbejde og Banskeligheder, og at opfylde enhver Pligt mod Gud og Mæsten. Sandelig er den Moder, som saaledes kan opdrage sine Sønner og Døtre, den lykkeligste blandt Kvinderne.

Der er mange gode Folk, der ikke blive forundt den uvurderlige Belsignelse at faa Børn, og for disse nære vi den Agtelse og Sympati, der tilkommer dem, som uden nogen Skyld fra egen Side, ikke have opnaaet disse Livets største Belsignelser. Men den Mand eller Kvinde, som med Billie tilfidesætter disse store Gaver, enten af Ondskab, Lige-gyldighed, Gjerrighed, Egennytte, eller af Mangel paa Dommekraft om hvad, der er af største Vigtighed og hvad, der ikke er — en saa lav Person fortjener Afsky og Hornedrelse lige saa meget som den Soldat, der løber bort fra Kampen, eller den, som ikke vil arbejde for at ernære dem, der maa forlade sig paa ham — ham som, skjønt han er sund og stærk, dog er tilfreds med at gaa i Lediggang og spise det Brød, andre har maattet arbejde for.

At der findes Kvinder af denne Slags er et af de mest beklagelige Under i den moderne Verden. Dette lægges for Dagen i syndige Angivelser ved Folketællingen, hvilken med Hensyn til Skilsmisser er højst forstrækkelig; thi let Skilsisse er nu, ligesom det altid har været, en Nations Fordærvelse, en Skamplet paa Samfundslivet, en Trusel i Hjemmet, en Alarsag til stor Glendighed og Usædelighed, — for Mænd et frygteligt Onde, men for Kvinder et meget værre. Disse onde Tilbøjeligheder i amerikansk Hverdagssliv er lagt for Dagen i saadanne Meddelelser, som jeg for nylig læste i en Avis, hvor en Præsts Ord blev omtalt med tilsyneladende Bisald, som om de udtrykte den amerikanske Holdning i Almindelighed, naar han foregav, at ingen, uden dem som vare meget rige, burde tillade flere end to Børn at fødes i en Familie, saa at disse maatte faa Lejlighed til „at smage nogle af Livets Goder.“

Denne Mand, der formedelst sit høje Kald burde have været en Lærer af sand Moralitet, holdt frem for andre som et Ideal — ikke at lære Børn at gjøre deres Pligt, ikke at sende dem frem i Verden med Mod i Brystet og med rette Formaal saa at de kunde vinde Sejre for sig selv og deres Land; ikke at tillade dem eller give dem Lejlighed til selv at anskaffe sig sin Stilling i Verden, men, desværre, at holde Børneantallet saa lavt, at de maatte kunne „smage nogle af Livets Goder“. Maaden, hvorpaa man sætter Barnet paa god Fod er ikke den, at omgive det med Luxus, men at passe paa, at det faar den Slags Opdragelse, som vil give det en god og stærk Karakter. Endog naar vi gaa udenfor det væsentligste Spørgsmaal, nemlig Nationens Liv, og kun tage Hensyn til det, der nærmest berører Børnenes egne Interesser, saa er sand Lykhalighed hundrede Gange mere tilbøjelig til at

komme til Børn i en Familie, der ere sunde baade paa Legeme og Sjæl, vel opdragne og underviste, men paa samme Tid have lært, at de maa ernære sig selv, selv vinde deres Sejre, og ved deres egen Stræben opnaa den forønskede Stilling i Verden, end den er til at komme til dem, hvis Forældre have fulgt — og tillige have lært deres Børn at følge — den egennyttige og gnieragtige Teori, at Livets hele og højeste Formaal gaar ud paa „at smage nogle af Livets Goder.“

Den Intelligens, der udvises ved dette Udtryk, svarer til dets Moralitet, for den allersimpeste Beregning vilde have vist Taleren, at hvis Familier i Almindelighed, der have Børn, kun havde to Børn hver, saa vilde Nationen i det Hele taget formindskes saa hurtigt, at i Løbet af to eller tre Slægters Tid vilde den være — som den for Resten ogsaa burde være — uddød, saa at de, som havde fulgt denne formastelige og egennyttige Lære, vilde give Plads for andre, som havde bedre og rosverdigere Idealer. Ej heller vilde et saadant Udfald paa nogen Maade være at angre paa; thi et Folk, der i Praksis fulgte en saadan Lærdom — jeg mener et Folk, som saaledes begik Selvmord — vilde derved saa tydelig vise, at det ikke var værdig at eksistere, og at det var bedst at give Pladsen til Folk, som ikke havde ladet Naturens første Lov gaa af Sigte.

Naar vi da summe op, er hele Sagen klar nok. Om enten et Folk eller en Person foretrækker Nydelsen af helt ubekymret Mag og Tilsfredsstillelse af enhver Lyst fremfor den umaaletig højere Glæde, som de faa, der kjende den Møjsommelighed, saa vel som den Glæde, der er forbunden med et vel udført, sjældt haardt Arbejde, saa maa det Folk eller den Person visseligen en Gang bøde for at have levet et lavt og Fordervæligt Liv. Ingen Mand eller Kvinde, der fortjener denne Benævnelse, kan ønske sig at tilbringe sin Levetid aldeles uden Risiko, Møje og Stræben. Med faa Undtagelser maa det, som er værd at eje her i Livet, betales, og et Liv værd at leve maa være et med høje Formaal og bestandig Stræben, som oftest mere til andres Bedste end til vort eget.

Han er en daarlig Mand, hvis Bestræbelser ikke gaa ud paa at gjøre Godt for sin Hustru og sine Børn hellere end for sig selv. Og hvad jeg vil sige om Moderen — selve Navnet staar for Kærlighed, Ulegnyn্তে og Selvopoffrelse, og er i alle onskelige Forbund ledsgaget af Tankeforbindelser, der helliger det.

Kvindeens Arbejde er ikke let — intet Arbejde, som er Navnet værd, er let, men naar hun udfører det, og naar hun har udført det, skal hun faa den højeste og helligste Glæde, der kjendes af Mennesker. Og naar hun har fuldført det, skal hun faa den Løn, som er lovet i den hellige Skrift; thi hendes Mand og hendes Børn, ja, alle Folk, som kan paaskjonne, at hendes Arbejde ligger som Grundvold til hele Nationens Lykkelighed og Storhed, skulle staa op og kalde hende velsignet.

Tale af Eldste Brigham H. Roberts.

Holdt den 9de Oktober 1904, i Tabernaklet i Salt Lake City.

Dersom I kunne se paa Uhreret, til forskellige Klokkeslet, saa vilde I se, at Biserne have flyttet sig, men I kunne ikke se dem bevæge sig. I kunne ligeledes se Græsset, Træerne og andre Plantevækster vokse, men I kunne ikke se, hvorledes de vokse eller hvorledes Bæksten foregaarder. Saaledes er det ogsaa med Hensyn til det Værk, vi ere saa meget interesserede i, og som Verden kalder „Mormoniismen“ — et Værk, som har vokset og udviklet sig, indtil det efterhaanden har naaet sit nuværende Standpunkt; dets teoretiske Værdommme ere blevne forøgede med „Bud efter Bud, lidt her og lidt der, Linje paa Linje.“ Dets Vækst og Udvikling har været saa gradvis, at de, der kun have betragtet det af og til, eller ligesom paa Afstand, ikke have været i stand til at se det vokse. Ligesom vi, efter en Tids Forløb kunne se, at Biserne paa Uhrsfiven have flyttet sig; at Græsset er blevne nogle Tommer længere og at Træerne ere blevne nogle Fod højere og flere Tommer tykkere, saaledes er det ogsaa med „Mormoniismen“ i Tidens Løb. Jeg synes, vi have god Grund til at være tilfreds med dens Tilvækst indtil denne Stund.

Dersom vi regne dette Guds store Sidste-Dages Værks Begyndelse fra den Tid, da denne Uddelings Profet kom til Verden, saa have vi næsten et hundrede Aar for os, hvori vi kunne have Anledning til at betragte dets Vækst og Udvikling; thi næste 23de December (1904) vil der kun mangle et Aar i eet Hundrede siden Profeten Joseph Smith blev født. I ville maa ske erindre, at da han var ikke fuldt 15 Aar gammel, og som Følge af hans barnlige Tro og Tillid til Gud, modtog han den første herslige Åabenbarelse, idet baade Faderen og Sønnen visste sig for ham og underrettede ham om, at de agtede at paabegynde et stort og et underfuldt Værk paa Jordens, som Forberedelse for Guds Søns herlige Tilmømelse i Himmelens Skyer med megen Kraft og Herlighed, for at regjere med sine Hellige paa Jordens, ikke blot som Herrers Herre, men ogsaa som Kongers Konge. Nogle Aar derefter kom han ved Åabenbaring til Kundskab om de amerikanske Hellige Skrifter — indeholdt i Mormons Bog — som er en forkortet historisk Beretning om den vestlige Verdens oprindelige Indvaanere og Guds Handlemaade med dem. Medens de endnu vare i Fjerd med at oversætte denne Bog, kom Johannes den Døber — som var en opstanden Mand og en Guds Engel, og derfor vel stiftet for dette Grinde — og underrettede dem angaaende Omvendelse og Daab. Jeg gjentager, at Johannes var vel stiftet og den rette Mand til at bringe dette Budskab til de unge Mænd, Joseph og Oliver, som netop søgte at faa den rette Forstaelse om Daaben; og hvem iblandt alle de himmelske Hærfarer kunde være

bedre skifket til at undervise Menneskene angaaende dette Princip end han, der formedelst sin ejendommelige Mission paa Jorden er kjendt som Døberen — Johannes den Døber. Paa disse Mænd, nemlig Joseph Smith og Oliver Cowdery, lagde han det saa kaldte „mindre Præstedomme“ og tilføjede den Forjættelse, at det ikke mere skulde borttages fra Jorden, indtil Levi Sønner skulde frembære et Offer for Herren i Netsærighed. Han lovede ogsaa, at de senere skulde erholde højere Myndighed. Dette blev opfyldt siden, idet de tre ledende Apostle i den Kristne Uddeling — Peter, Jakob og Johannes, den Discipel, som Jesus særlig elskede — kom og ordinerede disse Mænd, nemlig Joseph og Oliver, til det hellige Apostle-Embete eller det højere Præstedomme, hvorved de erholdt Myndighed til at organisere Jesu Kristi Kirke endnu engang paa Jorden og til at prædike Evangeliet i alle Verdensdele. Med denne Myndighed og Fuldmagt organiserede de Kirken med seks Medlemmer den 6te April 1830, i Whitmer-Familiens uanseelige Hjem i Fayette, Seneca County, i New York Stat. Straaks derpaa begyndte de deres Missionsvirksomhed i Nabologet, og døbte Folk, og siden bekræftede dem som Medlemmer af Kirken ved Haandspaalæggelse.

Samtidig med Guds Værks tidlige Udvikling, viste der sig en stærk Tilbøjelighed til Modstand og Forfølgelse imod det lille Samfund. Hvor som helst Guds Værk fik Fodfæste, der viste sig ligeledes denne Tilbøjelighed til Modstand; men ikke desto mindre gjorde det Fremgang, trods al fjendtlig Modstand; thi der var Livskraft i den Sæd, som Gud og hans Engle havde saaet.

Ikke længe efter blev Beliggenheden af Guds Zion eller Centralpunktet for Guds Zion paa det amerikanske Fastland, aabenbaret og indviet til Herren. Herren erklærede, at Amerika ikke var „den nye Verden“, men den gamle Verden — det Land, hvor Adam, den Gamle af Dage, forдум boede, og hvor Røgen af hans Brandoffer opsteg fra Alteret, som han havde bygget i Dalen Adam-ondi-Ahman, der er beliggende i den nordlige Del af Staten Missouri. Endvidere blev der lært os, at det var ogsaa Stedet, hvor den Gamle af Dage vilde vende tilbage og Nationer blive samlede, og vor Fader Adam, ikke mere nedbøjet af Alderdom, men i Besiddelse af udødelig Mandomskraft og Skønhed skulde der samle og velsigne sit talrige Afskom, medens Himmelne skuldeaabnes og En, lig Guds Søn, komme og give ham Magt, Ere og Rige, at alle Folk skulle være ham; hans Herredomme er et evigt Herredomme, som ikke skal forgaa, og hans Rige, som ikke skal fordaerves. „Riget og Magten og Rigernes Storhed, som er under Himmelnen, skal gives til et Folk, som er den Højestes Hellige; hans Rige er et evigt Rige, og alle Herredommer skulle være og lyde ham“ (Dan. 7. Kap.).

De Sidste Dages Helliges Organ for Skandinavien

Grundlagt 1851 · Udgaaer den 1 og 15 i hver Maaned

Lørdag den 15 Juli 1905

Skrider Værket fremad?

Man hører nu til Dags at nogle, som ere ubekendte med Virkeligheden, tro og sige, at de Sidste Dages Hellige ikke have nogen Tillæg til deres Kirke — at Herrens Gerning, som vi frembære, ikke gør Fremgang, men hellere gaar tilbage. Til Rettelse af en saadan Opfattelse af Tilstanden i vort Samfund og Missions-Arbejdet gøre vi her nogle faa Uddrag fra Rapporter, som de indsendes af Missionerer i de forskellige Afdelinger af Missionen. Et engelsk Skrift (Millenial Star, 15de Juni) finde vi følgende Rapporter:

Daab i London. Eldste Jesse W. Hoopes skriver fra London den 12te Juni følgende: Det glæder mig at kunne meddele Dem . . . Eldste Cattrell talede i Korthed, men begejstret af Guds Land om Evangeliets første Principer og Nødvendigheden af disses Efterlevelse, hvorefter elleve oprigtige Sjæle paa eget Forlangende gif ned i Daabens Vand og derefter fulgte Haandspaalæggelse for den Helligaands Gave. Herren visseligen lægger sin Belsignelse i vor Gjerning.

Daab i Bradford. Ved et Daadsmøde i Bradford den 10de Juni 1905 blev seksten Sjæle tillagt Kirken, efter en kort Gudstjeneste, hvor 150 Hellige og Fremmede var forsamlede.

Fra Belgien. Missionsarbejdet her gør god Fremgang. Sandhedens Bidnesbyrd udspredes fra By til By. Den 28de Maj 1905 gif 7 oprigtige i Daabens Vand i Mjøsen. Udsigterne for Værkets Fremgang ere lovende. Senere er anmeldt 13 døbte.

Tilvækst i Kilmarnock. Eldsterne William G. Ritchie og Stewart W. Eccles skrive følgende: Det glæder os atter at kunne melde, at efter et andet heldigt Daadsmøde, der fandt Sted her den 9de Juni 1905, blev 7 Sjæle tillagt Kirken. Disse tilligemed dem, der blev døbt for kvarf Tid siden udgør 16 døbte i de sidste 3 Uger.

J Swinton, England blev 4 tillagt Kirken den 29de Maj 1905.

Apostel Heber J. Grant som præsiderer over den europæiske Mission skrev for nylig følgende til Konference-Præsidenterne: Jeg har læst eders Rapporter for Maj Maaned og takker eder en og hver for saa ypperlig en Fremviisning. Den beviisliggjorte Tiltagen i Udlevering af Skrifter og Bøger saa vel som i evangeliske Samtaler med Folk er mig en stor Glæde . . . Jeg takker enhver af Eldsterne for sin Del af dette gode Arbejde. Rapporterne ere udmærkede; og jeg siger, Gud belseigne Eder for alt, hvad I have gjort for hans Værks Forskremmelse; og maa han hjælpe eder i Fremtiden. Eders Ven og Broder Heber J. Grant.

Ovenaførte ere kun saa af de mange Rapporter, der kunde opsamles fra Blæde og Breve som Beviser paa Værkets Fremadskriden. Men et andet stærkt Bevis er det, at Alar for Alar tiltager de Sidste Dages Helliges Medlemsantal i Utah og alle de andre vestlige Stater i Nordamerika saa stærkt at nogle af disse Stater bekymre sig over Udsigten til at de Hellige ville snart saa Overmagten i politiske Spørgsmaal. Fra Utah er der nemlig hvert Alar stor Udflytning til alle de nærliggende Stater saavel som til Kanada og Meksiko. Nye Zions Stave, Warder og Distrikter blive organiserede paa alle Sider. Indsamlingen af Guds Folk fra Udspredelsen gaar stadig for sig uden mindste Tilskyndelse af Missionærerne. Ovenfra komme uskyldige Smaavæsener ned i Tusindevis til de Helliges Hjem, hvor de altid modtages med aabne Arme af kærlige Mødre, der se med Foragt paa en ugodelig Verdens Anskueller med Hensyn til Slægtens Formarelse. Herren er med sit Folk, baadeude og hjemme og lægger sin Belsignelse i deres Gerning, saafremt de holde sig tro til ham. Han gør Udvej for alle, som paa lovlig Maade komme ind i hans Rige. Til det første Spørgsmål svare vi: Ja, viesseligen strider Værket fremad.

Flerne Meddelelser.

Fra den britiske Missions Hovedkontor meddeles følgende, der viser tydeligt, at Eldsterne derovere have virket med megen Flid i Juni Maaned. En saadan Rapport burde tjene os her i Skandinavien til Opmuntring og om muligt til fornhet Iver i vort Arbejde for Evangeliets Udbredelse. De 203 Eldster, som virke i den britiske Mission, have udleveret 174,369 Skrifter idet de gik fra Dør til Dør, og tillige 58,374 Skrifter ved Församlinger og ved andre Lejligheder; altsaa efter Middeltallet 1146 hver. Samme Eldster have omsat 5284 Bøger, der giver 26 til hver. De have besøgt 47,618 Fremmedes Hjem — gennemsnitlig 235 hver — og holdt 14,730 evangeliske Samtaler med Fremmede — altsaa 73 hver som Middeltal. Mon ikke der gives lige saa god Lejlighed for Udspredelsen af det strevne Ord og for evangeliske Samtaler med Folk i Nordens Lande som i England? Det ser næsten ud som om en Kappelyst har taget fat paa Missionærerne i England, og vi haabe, at den maa vedvare, og være til Opmuntring for Eldster, som virke andre Steder, og for hvem det muligen kunne synes, at Bejen var næsten spørret og alle Døre lukkede.

Bebreyd ikke et Menneske, som vender sig fra Synd; kom ihu, at vi alle ere straffskyldige!

(Jesu Sirad.)

Tale af Eldeste Brigham H. Roberts.

Holdt den 9de Oktbr. 1904, i Tabernaklet i Salt Lake City.

(Fortsat fra Side 215.)

Dette er kun lidet af det, som er blevet aabenbaret i Kirkens tidslige Dage, men de ere Grundvoldsssten, hvorpaa eders og min Tro hviler i Dag. Dette er Begyndelsen til den Bygning, hvis Bygmester er Gud — en Bygning, som vil hæve sig højere og højere, til stor Forbavelse for Verdens Børn.

Senere aabenbaredes andre store Sandheder. Moses kom og meddelte Profeten Nøglen til Israels Indsamling; Elias, der levede paa Abrahams Tid, kom og meddelte ham den beseglende Myndighed; Elias kom ogsaa, han som var bestemt at skulle komme til Jorden, førend Herrens den store og forfærdelige Dag, og udføre en Mission, hvorved Børnenes Hjerter skulde blive vendte til Fædrene, og Fædrenes Hjerter til Børnene, for at ikke Jorden skulde blive slaget med Forbandelse ved Messias Tilkomst; derved kom vi til at satte og forstaa det herlige Princip og Meningen med hvad der kaldes „det evige Evangelium“ — nemlig, at det ikke blot gjælder for dette Liv, men ogsaa igjennem Ewig-heden, at dets fressende Kraft ikke er indskrænket til den korte Levetid, som vi kjende til, men vil staar i Kraft saalænge Tiden varer, og tilsigeforbeholder altid guddommelig Kraft til at kunne frelse Menneskenes Børn.

Saaledes ere de Principper blevne aabenbærede, Lidt efter Lidt, Linje paa Linje, Bud efter Bud, og de ere blevne satte i Kraft og have frembragt, hvad Menneskene nu se for sig. Dette er Tidernes Hyldest Hus-holdning, og vi se alle tidligere Uddelinger, ligesom mægtige Vandstrømme riude ud i denne, ligesom i Havet, og at sætte os i Forbindelse med dem og dem med os; og deraf kunne vi se, at Gud kun har havt een Hensigt og eet Maal for Øje, nemlig at frelse sine Børn. Nu er tilsidst den Dag kommen, den sidste Uddeling, da Sandhed, Lys og Retfærdighed skal opfylde Jorden.

Dette Værk er ikke blot en midlertidig Kamp imod Bildsfarelse. Det er ikke en Forpostfægtning. Det er ikke et Tilfælde hvor et eller andet Geni hændelsesvis har opdaget visse delvise Sandheder og for en kort Tid derved har tilbendt sig Verdens Opmærksomhed og høstet øre af Mennesker, for siden at blive glemt naar Døden falder ham herfra; ej-heller er vort Arbejde eller Mission en blot Guerilla-Krig imod Bildsfarelse og Synd, og imod aandeligt Slaveri, men det er Guds himmelske Hær med alle dens velordnede Uddelinger, der ere i Virksomhed for at støtte Fred og Retfærdighed paa Jorden. Jeg kommer til at tænke paa og sammenligne den med de romerske, sejrvante Legioners Marsch. Det er Guds aandelige Rige, der vil bestaa og triumfere paa Jorden, og det er mig altid en fornøjelse at tænke paa den Tid, da Nationerne

skulle samles i Adam-ondi-Ahman, og naar den Gamle af Dage skal siddde der i Herlighed og Magt, naar Menneskenes Søn skal komme i Himmelens Skher, ledsgaget af sine Hellige; der vil da være en blandt dem, som tidligere var godt kjendt i denne Tidsalder, nemlig Profeten, Joseph Smith. Han vil staa iblandt Guds Udvælgte. Netop i det Land, hvor han af sine Fjender var saa forfulgt og dreven fra Sted til Sted, skal Joseph nyde sin Triumf; der skal han staa som en Fyrste iblandt Folkene og som en Profet iblandt Herrens Salvede.

Dette store Værk ere vi delagtige i — det er vort, lige saa vel som det er Guds. Det er Sandhedens Værk, og det vil sejre. Herren velsigne eder. Amen.

Analyse af Mormons Bog.

Af Eldste B. H. Roberts.

Enhver, som læser Mormons Bog, bør ikke glemme, at den er en Oversættelse af en paa Guldtabler indgraveret historisk Beretning, hvilken var en Forkortelse af andre mere udførlige Beretninger, der tilhørte en Oldtids Folk, som beboede Nord Amerika — særlig det Folk, der i Mormons Bog kaldes Nephiter. Det mest af Forkortelsen var skrevet af Moroni, som var en Profet blandt Nephiterne og var født 311 Aar efter Kristus og blev af sine Fjender dræbt i Aaret 400. De Dele, som ikke indebefattes i hans Forkortelse, ere de første 157 Sider i sidste Udgave af Bogen, hvilke sætte os frem til „Mormons Ord“ paa den 158de Side. Bogens sidste Del, nemlig fra Side 608 til Enden, er skrevet af Moroni, Mormons Søn, som ogsaa var den, der gemte Bladerne, som indeholdt hans Faders og hans egen Forkortelse, i Aaret 421. Efter sin Opræjsning fra de Døde, aabenbaredes han disse Bladers Tilværelse for Joseph Smith, den 21de September 1823. De første 158 Sider i Bogen er en ordret Gengivelse af, hvad der kaldes Nephis „mindre Blader“ — Forklaringen følger:

Den første Nephi, som drog ud fra Jerusalem med det lille Selskab af Udvandrende under Ledelse af hans Fader, Lehi, 600 Aar f. Kr. og som senere hen blev Fører, Profet og den første Konge paa Amerikas Fastland, dannede to Sæt Blader, paa hvilke han agtede at optegne sit Folks Historie. Paa de største af disse indgraverede han sin Faders Livs Vandringer, Profetier o. s. v. tilligemed hans Slægtregister, og optegnede ligeledes en fuldstændig Beretning om deres Krigs- og Fjendligheder, deres Rejsser, samt om de Byer og Stæder, de grundlagde og byggede. Disse større Blader blev overleverede til efterfølgende Konger og bevarede af dem. Kort sagt, der var optegnet paa disse Blader en fuldstændig Beretning om baade Oprindelsen og Undergangen af de Na-

tioner, der beboede Amerika fra den Tid, da denne Koloni ankom fra Jerusalem indtil 400 Aar ef. Kr., et Tidsrum af næsten 1000 Aar.

Det er rimeligt at antage, at eftersom disse Blader blev overlevere fra Konge til Konge, og fra den ene af Republikens Dommere til hans Eftermand eller til en Profet, at de hver for sig vilde optegne de historiske Begivenheder, der fandt Sted i deres egen Tid, og hver vilde da give den Del sit eget Navn; saaledes fandt Mormon i disse større Nephis Blader: Mosiah Bog, Almas Bog, Helamans Bog o. s. v.

Endvidere træf det sig ogsaa, at Kolonier fra Tid til anden vandrede bort til assides Steder i Landet, og saaledes for en Tid lang blev adskilt fra Folket og tabt af Syne. Ogsaa blev Missionær-Ekspeditioner iværksatte for at omvende Lamaniterne, og hvert Parti skrev da sine historiske Beretninger, hvilke sidenefter, naar disse Ekspeditioner blev genvundne og genvorene med Folket, indførtes i Historikernes almindelige Beretninger. Saaledes var der altsaa en mindre Bog indskrevet i en større, hvorved der blev en Afbrydelse i de historiske Begivenhenders Følgerække for at indrykke disse tabte Kolonier og disse Missions-Ekspeditioners Beretninger i Historien.

Hedet Mormon optegnede en Forkortelse af Nephis Blader, gav han hver Afdeling Navnet paa den Bog, hvorf han gjorde sine Uddrag; dersor finde vi saadanne Navne som Mosiah's Bog, Almas Bog, Helamans og 2den og 3die Nephis i hans Forkortelse. Han brugte ligeledes i nogle Tilfælde at dele dem i mindre Afdelinger, som førstalt, hvorfor vi finde Beniffs Optegnelser i Mosiahs Bog (Side 181), Beretningen om Kirken, som blev grundlagt ved den første Alma, (Side 213) og ligeledes Beretningen om Missions-Ekspeditionerne ved Mosiahs Sønner til Lamaniterne, der findes i Almas Bog (Side 283).

Atter maa vi bede Læseren erindre, at Mormons Bog er for det meste en Forkortelse af Beretningerne paa Nephis større Blader; men dog ses det tydeligt, at Mormon træf paa Steder, der vare ham af saa stor Interesse, at han nedskrev dem ordret i Forkortelsen. Som Eksempel herpaa hentise vi til Side 163 fra 2den Linie af 9de Paragraaf til Side 169, der indeholder Kong Benjamins Ord til sit Folk. Hans Ord ere ogsaa nedskrevne paa Side 170 paa 2den Linie af 4de Paragraaf og til Kapitlets Ende. Der findes mange slige ordrette Kopieringer i Mormons (forkortede) Bog.

Ydermere indfører Mormon ogsaa Bemærkninger i hans egne Ord som Kommentar, Advarsel, Profeti eller Formaning, og da der ingen Anførelstegegn eller forskellige Typer er brugt i Bogen til at antyde disse Steders Begyndelse eller Ende, kunne de let volde Læseren Hovedbrud, hvilken Vankelighed vi haabe vil forebygges ved denne Advarsel. Hønske tilstrækkeligt er sagt om Mormons Forkortelse af Optegnelserne. Lad os dernæst omhandle den Del af Arbejdet, som hans Søn Moroni

har gjort, hvilket udgør Bogens sidste Del fra Side 563 til dens Ende. Han fuldendte sin Fader, Mormons, Beretninger og dernæst giver os en Forkortelse af Ethers 24 Blader, der blev funden i Nord Amerika af Limhi's Folk i det 2dte Aarhundrede ef. Kr.; derefter ender han sit Værk med Anmærkninger om Maaden, hvorpaa Præster og Lærere skulde bemyndiges, hvorledes Nadveren skulde behandles samt omhandler Daaben og de aandelige Gaver og sluttelig en Afhandling og nogle af hans Faders Breve. I sin Forkortelse af Beretningerne om Faraditerne er Sammenblandingen af hans egne Bemærkninger, Formaninger og Profetier med det historiske endog mere mærkelig end i hans Forkortelse af Mormons Bog, hvorfor det gælder Læseren om dette endnu mere at være paa Vagt.

Vi have allerede bemærket, at de første 157 Sider af Mormons Bog ikke var en Del af hans Forkortelse. Disse Blader ere en ordret Oversættelse af Nephis mindre Blader og kom i Forbindelse med Mormons Bog paa følgende Maade: Mormon havde gjort en forkortet Optegnelse af de større Blader saa langt ned som Kong Benjamins Regering, og medens han gennemsøgte Beretningerne, som vare blevne ham overleverede, fandt han disse Nephis mindre Blader. De indeholdt en kort historisk Beretning i Forbindelse med Lehis og hans Kolonis Udgang fra Jerusalem til deres Ankomst til Amerika, og ned til Kong Benjamins Regering — et Tidssrum af circa 400 Aar. Disse Blader havde Nephi udarbejdet for paa dem at indgravere en Beretning om Herrens Tjeneres Omvendelsesarbejde blandt sit Folk og tillige om deres Profetier og Lære. De indeholde altsaa en kirkelig Historie om Nephiterne, medens Nephis større Blader indeholdt en politisk eller verdslig Historie om det samme Folk. (Se 1ste Nephi 9de Kapitel og 19 Kapitel 1—5 Vers.)

Mormon blev særdeles glad over Indholdet af disse Nephis mindre Blader, fordi der paa dem var optegnet saa mange herlige Profetier angaaende Frelserens Komme og Mission; og i Stedet for at forkorte deres Indhold, tog han dem og fæstede dem sammen med Forkortelsen fra Nephis større Blader. „Og jeg gør dette i en viis Hensigt“, siger Mormon, thi saaledes tilhviskes det mig, ifølge Paavirkningen af Herrens Land, som er i mig“, (siger Mormon i hans Bogs Ord Side 159.) Nephi siger ligeledes, idet han omtaler disse mindre Blader: „Dersor har Herren befalet mig at gøre disse Blader i et for ham viist Øjemed, hvilket Øjemed jeg ikke kender.“ (1ste Nephi 9de Kap. 5te Vers.)

Af det foregaaende se vi, at der var en dobbelt Historie om Nephiterne for circa 400 Aar, og dennes Vigtighed kan ogsaa ses af følgende: Da Joseph Smith havde oversat den 1ste Del af Mormons Bogs Forkortelse — 116 Sider af Manuskript — lyttede han opmærksom paa Martin Harris' Paatrængenhed om at faa Lov til at vise denne Del af

Bærket til sine Venner (denne havde nemlig været ham behjælpelig med Oversættelsen). Dette havde til Udfald, at Manuscriptet blev stjalet fra ham. Bladerne blev Joseph fratagne, og han mistede sin Evne til at oversætte for en Tid lang. Dog fik han senere baade Tilladelse og Evne til at oversætte igen, men Herren lod ham vide, at det var deres Hensigt, i hvis Hænder Manuscriptet var falden, at vente, til han igen havde oversat den samme Del, og da sammenligne dem begge og se, om de da vare ens efter først at have forfalsket det stjaalne; paa denne Maade agtede de at bevise, at han ikke kunde oversætte samme Skrifttegn ens to Gange. Saaledes vilde de forsøge at tilintetgøre Herrens Bærk.

Men det himmelske Sendebud befalede Joseph Smith, at han ikke igen skulle oversætte den tabte Del, men i Stedet for skulle han oversætte Nephis mindre Blader, og denne Beretning skulle indføres i Stedet for Forkortelsen saa langt som til de sidste Dage af Kong Benjamins Regering. Dersor er det, at vi finde „Mormons Ord“ begyndende paa Side 158, som forklare, hvorledes han kom i Besiddelse af Nephis mindre Blader, som fæstedes sammen med de Blader, der indeholdt den Beretning, han selv optegnede, og som saaledes sammenføjede Nephis mindre Bladers historiske Beretning med hans egen Forkortelse af Nephis større Blader. „Mormons Ord“, der saaledes afbryder Nephiternes Historie, har foraarssaget en ikke lidet Misforståelse hos ubetænksomme Læsere. Men naar man kommer til at forstaa, at de kun udgøre Ledet, der sammenfører den kirkelige Historie, som er optegnet paa Nephis mindre Blader med Mormons Forkortelse, og at de staar i Stedet for den første Del af hans Optegnelser, saa forsvinder Vankelighederne aldeles.

En Ting, jeg ikke godt kan undlade at nævne, er den, at vi finde i de Dele af Mormons Bog, der ere oversatte fra Nephis mindre Blader, ingen af saadanne Anmærkninger eller Kommentarer blandede med Beretningen, som vi allerede før have vist at være søregne ved Forkortelsen, Mormon gjorde — et tilfældigt Bevis paa, synes jeg, at Mormons Bog har Sammenhæng med Hensyn til Beretningen om de originale Optegnelser, fra hvilke de bleve oversatte.

En Ting til har jeg at foreslaa dem, som læse Mormons Bog, og det er, at de hønligent øve et Begær efter at kende, om den er af Gud. Hvis de ville læse den med et saadant Ønske i deres Hjørter, er jeg vis paa, at Guds Aaland, der ransager alle Ting, ja, endog Guds Dybbeder, vil vidne for dem, at Bogen er af guddommelig Oprindelse, og de ville faa et Bidnesbyrd fra Gud om dens Sandfærdighed. Et saadant Ønske er virkelig indbefattet i selve Bogen. Da Moroni — i hvis Baretægt Bladerne til Mormons Bog vare overladte — fuldendte de hellige Optegnelser, førend han paa Herrens Besaling gemte dem, til Tiden skulle komme, naar de igen skulle aabenbares og være et Bidne for Gud, indgraverede han følgende formanende Ord til dem, i hvis Hænder Bogen skulle komme:

„Og naar J modtage disse Ting, formaner jeg eder til at adspørge Gud, den evige Fader, i Kristi Navn, om disse Ting ikke ere sande; og dersom J bede af et oprigtigt Hjerte og med fast Forsæt samt med Tro paa Kristus, vil han aabenbare Sandheden deraf for Eder formedeslft den Helligaands Kraft; og formedeslft den Helligaands Kraft kunne J kende Sandheden i alle Ting“ (Moroni 10, 4. 5.).

Her er altsaa Maaden, hvorpaa enhver, i hvis Hænder Mormons Bog maa komme, kan selv kende — ikke af noget som helst jordisk Vidnesbyrd, ej heller som en logisk Slutningsfølge — om Mormons Bog er af guddommelig Oprindelse eller ikke. En saadan Prøve maa være afgørende for eller imod den hos enhver, som følger den Frengangsmaade, Moroni har nedlagt, nemlig, at de, i hvis Hænder Beretningerne maatte komme, skulde adspørge Gud i al Oprigtighed og med Tro paa Kristus; og til dem, som saaledes bede han, har han lovet uden Tvetydighed, at de skulde faa et Vidnesbyrd om dens Sandfærdighed formedeslft den Helligaands Kraft. Dersor, om vi følge disse Forstifter i Oprigtighed og vi da ikke erholde en Overbevisning om dens Sandfærdighed, da funne vi vide, at den ikke er af Gud. Men i modsat Tilfælde er Bogens Guddommelighed stadsæt, thi den Helligaand vil ikke bekræfte noget Bedrageri at være Sandhed. Dersor, kære Læser, ihvem Du monne være, begynd Mormons Bogs Gennemlæsning med et bønligt Hjerte og Eftertanke, og Du vil finde i den et nyt Vand af hellige Skrifter, et Fund af sand og hellig Kundskab, som kan gøre Dig viis til Salighed.

— Maal Mormonismen fra alle Sider, thi Sandheden desangaaende kan ikke bestemmes paa anden Maade.

For Poeten er der intet Poesi saa ophøjet, saa ødelæst som Mormonismen, det store sorgelige Drama af Tidsaldre, som er fremstillet paa den menneskelige Tilværelsес Skueplads med fødelige Mænd og Kvinder som Skuespillere og Gud og hans Engle som Tilskuere. Filosofen vilde finde i Mormonismen et Kildevæld af Filosofi uudgrundeligt og som strækker sig udenfor det begrænsede Menneskes Fatteevne. For en Filantrop er den et Godgørenheds System, der hjælper de Trængende og opløfter de Sunkne. For Patriarken er den en stor og ødel patriarkafst Familie med Gud, vor evige Fader, som Hoved og hele Menneskeslægten som hans Sønner og Døtre. Men for Mænd, hvis Idealer ikke naa højere end verdslige Ting, der beregnes efter Penge Værdi, og hvis hele Streben gaar ud paa at skrabe sammen og beholde alt, hvad de kunne faa sat paa — for saadan er Mormonismen kun et System af verdslig Handel. En saadan kan ikke fatte den. Den Viderlige ser i Mormonismen et System af Viderlighed. Og saaledes ses den i forskellige lys, eftersom Beskuerens Land og Tænkemaade staar paa et højt eller lavt Trin. Hvor nødvendigt er det da ikke, at vi skulde undersøge den med Guds Land i vort Hjerte, der alene kan fatte og udlægge de Ting, som høre Gud til.

D. J. Whitney.

Poesi

af Charlotte Sørgensen (en gammel Søster).

Naar jeg løfter op mit Øje
Mod min Frelser og min Ven —
Han, som troner i det Høje —
Drages jeg mod Himlen hen —
Løstes jeg paa Haabets Vinger;
Og til Gud min Vand sig svinger.

Hvad paa Jord jeg maatte lide
Gav min Gud mig Styrke til.
Her med Taalmod jeg maa stride
For alt det, min Frelser vil
Jeg mod Graven strider hen —
Til min Frelser og min Ven.

Gode Gud vil Du mig lære
At gaa frem med frejdigt Mod!
Tidt jeg tænker paa min Frelser
Som for os sig offre lod.
Blandt Guds Børn o lad mig blive —
Brødre, Søstre Du mig give.

Mens vi her mod Graven ile —
Hvor kun Støvet lægges ned —
Engle hisset paa os smile,
Byde os til Fryd og Fred.
Der, hos dem og Venner fromme
Vente vi jo snart at komme.

Ræd.

Missionærernes Rapport for Juni 1905.

Konferencepræsident	Konference	Tal Missionærer	Gjort omfattet	Bøger omsette	Grenmedes År	Evangeliske Gamtaler	Møder afholdte	Døbte	Ørbinerede	Børn vælgne
Joh. J. Plowman	Aalborg	20	2339	438	1906	712	70	3		
Hans C. Hansen	Aarhus	20	2483	449	2369	888	69	4		
Niels J. Henrichsen	København	22	2126	441	1817	720	34	9	3	
Erik C. Henrichsen	Bergen	15	2097	455	1255	405	39	2	1	
Gilbert Torgerson	Christiania	25	1592	789	2261	840	118	7	1	3
Nils Evensen	Trondhjem	21	2309	814	1413	365	42	3		3
Totalsum for Missionen		123	12946	3386	11021	3930	372	28	5	6

Indhold:

Moder og Hjemmet	209	Flera Meddelelser	217
Tale af Eldste Brigham H. Roberts.....	214, 218	Analysé af Mormons Bog	219
Redaktionelt:		Poesi	224
Strider Værket fremad?	216	Missionærernes Rapport for Juni	224

Udgivet og forlagt af J. M. Christensen, Korsgade 11, København N.

Revideret af F. Christensen. Trykt hos F. C. Bording (B. Petersen).